

Remissyttrande

Kontaktpersoner i detta ärende

John Woxström

070-936 07 99

john.woxstrom@akeri.se

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

regeringskansliet.se

SVERIGES ÅKERIFÖRETAGS YTTRANDE ÖVER REMISS AV PROMEMORIAN AVSTÄNGNING FRÅN PROV PÅ TRANSPORTOMRÅDET

Sveriges Åkeriföretag är med cirka 5 100 medlemsföretag som tillsammans sysselsätter cirka 38 000 motorfordon åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sammanfattning

- Sveriges Åkeriföretag tillstyrker att de föreslagna förordningarna ändras så att det införs möjligheten till avstängning från att genomföra prov
- Sveriges Åkeriföretag anser att det bör preciseras och förtydligas att en person som fuskat inte bara ska stängas av från att genomföra prov under en viss tid utan även att en person som har ertappats med att fuska får sitt provresultat ogiltigförklarat

- Sveriges Åkeriföretag anser vetskapen hos en person, som ska avlägga ett prov på transportområdet, om att en kombination av att vid upptäckt fusk få ett prov ogiltigförklarat *och* att en avstängningsperiod beslutas får en förstärkt avskräckande effekt mot att fuska

Allmänt

Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss. Sveriges Åkeriföretag har tagit del av materialet i form av promemorian Avstängning från prov på transportområdet. Sveriges Åkeriföretag koncentrerar sig i nedanstående remissvar särskilt på de förslag som har bäring på yrkesmässig godsstrafik på väg.

Om avstängning på transportområdet

Sveriges Åkeriföretag ser, liksom övriga seriösa aktörer inom transportområdet, mycket allvarligt på fusk och överträdelse av de bestämmelser som på något sätt har påverkan på den yrkesmässiga godstrafiken på väg, vare sig det gäller kravet på yrkeskunnande som ställs på åkeriägare enligt tillståndsförordningen 1071/2009 och yrkestrafiklagen (2012:210), kravet på yrkeskunnande som ställs på yrkesförare enligt lag (2007:1157) om yrkesförarkompetens, eller för trafiksäkerheten i allmänhet enligt körkortslagen (1998:488).

Sveriges Åkeriföretag hade inget att erinra mot förslagen i regeringens ärende I2020/02448 om Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdraget om åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet.

I prop. 2021/22:190 föreslog regeringen att riksdagen beslutar om vissa lagändringar i de aktuella lagarna kring utbildning inom transportområdet och där prov avläggs. Bland annat föreslogs att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om avstängning från att under en viss tid kunna avlägga ett prov enligt de i propositionen nämnda lagarna, dock att när det gäller

lagen om yrkesförarkompetens utformningen har fått en något annorlunda utformning. Riksdagen har beslutat enligt denna proposition.

I nu aktuell remiss föreslår regeringen att ett antal förordningar ska ändras så att det preciseras att avstängning från att genomföra prov kan komma att beslutas på grund av att en person, som ska avlägga ett prov på transportområdet, genom användande av otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försökt vilseleda vid proven (i det följande benämnt fusk) ska kunna stängas av från deltagande vid prov under en tid av ett eller två år från provtillfället. Sveriges Åkeriföretag tillstyrker detta.

Sveriges Åkeriföretag vill dock framföra att de nu aktuella proven inom transportområdet vid ett godkänt resultat, oavsett om personen har genomfört provet på ett ärligt sätt eller om personen har fuskat sig till ett godkänt resultat, detta resultat direkt leder till att en behörighet kan utfärdas. Detta är skillnaden gentemot fusk vid genomförandet av till exempel högskoleprovet. Det senare provet kan enbart ge tillträde till utbildningar men ger i sig inte någon form av ”examensbevis”. När däremot en person har genomfört ett prov för exempelvis grundläggande kompetens enligt bestämmelserna om yrkesförarkompetens, så har den personen rätt till ett ”examensbevis” i form av ett yrkeskompetensbevis.

Detta gör att sanktionen att stänga av en person från högskoleprovet är effektivt på så sätt att det kan hindra någon från att kunna ansöka om att få genomföra en utbildning för att därefter kunna erhålla ett examensbevis. Det ska dock sägas att det finns även andra kvalifikationsmöjligheter genom olika urvalsgrupper för tillträde till utbildning på universitets- och högskolenivå, och att antagningspoängen kan förändras så att ett gymnasiebetyg kan komma att vara tillräckligt bra vid till exempel en ansökan där undervisningen börjar under vårterminen jämfört med undervisningen börjar under höstterminen.

När det gäller proven inom transportområdet är förhållandena däremot annorlunda då en avstängning under en viss tid inte, i vissa fall, har någon som helst effekt.

Låt säga att en person fuskar vid genomförandet av provet för yrkeskompetensbevis för förare efter en genomförd grundutbildning. Fusk

består i att använda en hörsnäckan där de korrekta provsvaren läses upp av någon utomstående person. Personen som genomför provet får det därefter omedelbart rättat och det konstateras att provresultatet uppnår godkänt. På väg ut ur provsalen trillar hörsnäckan ut ur örat. Att i det läget låta Trafikverket fatta beslut om en avstängning, oavsett under hur lång tid, har absolut ingen som helst effekt. Personen är godkänd och behöver i princip aldrig mer avlägga detta prov. Här är skillnaden gentemot den person som avlägger högskoleprovet.

Sveriges Åkeriföretag anser alltså att det tydligt bör framgå i förordningarna att om det vid provtillfället har använts otillåtna hjälpmedel, och att det vid själva provtillfället eller efter provtillfället konstateras att fusk har förekommit, det genomförda provet kan ogiltigförklaras. Därmed kan även "examensbeviset" återkallas om det redan har utfärdats ett sådant bevis eller så kan ogiltigförklarandet av provresultatet förhindra att ett examensbevis alls utfärdas. I dessa fallen bör det även beslutas, förutom alltså att provresultatet ogiltigförklaras, om en avstängningsperiod om ett eller två år enligt det aktuella förslaget. En sådan ogiltigförklaring bör i kombination med att en avstängningsperiod beslutas ha en starkt avskräckande effekt mot fusk.

Skulle regeringen anse att det nu saknas beredningsunderlag för sådana föreskrifter om att ogiltigförklara ett med fusk erhållet godkänt provresultat, hemställer Sveriges Åkeriföretag att det tas fram ett sådant beredningsunderlag.

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står gärna till Infrastrukturdepartementets förfogande i arbetet med regelgivning som berör företagande inom transportsektorn.



Ulric Långberg
Samhällspolitisk chef